

TALE

af Europa-Parlamentets formand,

Nicole FONTAINE

til Det Europæiske Råd

23. marts 2001

STOCKHOLM

Den faktisk holdte tale

Hr. formand for Rådet,
mine damer og herrer - stats- og regeringschefer,
hr. kommissionsformand,
hr. højtstående repræsentant for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik,
mine dame og herrer - ministre.

Jeg vil først takke Dem for indbydelsen til denne drøftelse, som åbner vores møde, jeg er rørt over Deres velkomstord, hr. statsminister, og rådsformand.

Nice-traktaten er nu undertegnet, og derfor vil jeg først og fremmest complimentere først det portugisiske og dernæst det franske formandskab, idet begges ihærdighed har gjort det muligt at nå frem til et resultat, som - selv om det ikke går så langt, som man kunne have ønsket - har åbnet dørene for udvidelsen og bragt Unionen videre i mange andre vigtige spørgsmål.

Nu, hvor Sverige for første gang har overtaget formandskabet for Unionen, ønsker jeg Dem, hr. statsminister, al mulig succes. Europa-Parlamentet har allerede kunnet værdsætte kvaliteten af de forbindelser, De har ønsket at skabe til vor institution, og det vil jeg gerne takke Dem for.

På dette topmøde, som væsentligt er en opfølgning af Det Europæiske Råd i Lissabon, vil De ligeledes komme ind på visse spørgsmål om international politik. Jeg vil gerne, hvis De tillader det, komme ind på to, som ligger os særligt på sinde.

Det første vedrører situationen i Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien. Jeg kan fortælle Dem, at Europa-Parlamentets holdning er i fuld overensstemmelse med Rådets og Kommissionens.

Det ville være i modstrid med resolution nr. 1244 fra FN's Sikkerhedsråd, hvis man på nogen måde drog de østeuropæiske landes nuværende grænser i tvivl, og det ville blot på ny få krigen til at blusse op i den krudttønde, Balkan er. Denne resolution må gennemføres strengt på alle punkter.

Jeg glæder mig over, at De har indbudt præsident Trajkovski for højtideligt at forsikre ham om EU's støtte, og Parlamentet vil indbyde ham i juni måned.

Selvfølgelig er de seneste dages begivenheder i Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien af intern karakter, og Europa kan derfor kun handle med stor forsigtighed. Men der er al mulig grund til at frygte, at de provokerende angreb foretaget under UCK's banner har et formål, hvis internationale følger, navnlig i Kosovo, er indlysende.

Af den grund finder Europa-Parlamentet, at KFOR må stille sig imellem for at beskytte grænserne til Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien fra Kosovo-siden. KFOR må også om nødvendigt med magt kunne hindre indtrængen af personer, som har til hensigt at opildne Makedoniens albanske befolkning for at gennemtvinge en uafhængig stat, som udelukkende skulle dannes på et rent etnisk grundlag. Historien har kun alt for vel vist os, hvilke yderligheder dette fører til.

Vi må desuden heller ikke glemme den solidaritet og gavmildhed, landet udviste, da det åbnede sine grænser for den befolkning af albansk oprindelse, som for kort tid siden flygtede fra Kosovo, med risiko for at destabilisere den skrøbelige, multietniske balance i landet. De seneste dages begivenheder er nok til at vise os, hvor skrøbelig denne balance er.

Europa-Parlamentet værdsætter bestræbelserne på øget koordinering mellem Den Europæiske Union og NATO, og det ønsker navnlig at udtrykke anerkendelse af Solanas indsats.

Men denne koordinering må komme til konkret udtryk på stedet. Hvis det vægelsind, som forlængede martyriet for befolkningerne i Bosnien og Kosovo, igen skulle gøre sig gældende i Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedoniens tilfælde, hvordan skal vi da over for de europæiske borgere kunne forklare modsætningen mellem den positive beslutning om at oprette en rent europæisk hurtig indsatsstyrke og Europas manglende evne til i tide at afværge den nye fare, som aftegner sig under lignende omstændigheder? Det ville med al tydelighed kun kunne skabe tvivl om Den Europæiske Unions troværdighed.

Jeg vil også gerne komme ind på et andet punkt, som stærkt vil præge den europæiske offentligheds billede af Det Europæiske Råd i Stockholm, nemlig det usædvanlige møde, som skal finde sted mellem Unionens 15 stats- og regeringschefer og præsident Vladimir Putin.

Europa-Parlamentet kan naturligvis kun støtte enhver indsats for at normalisere forbindelserne med Den Russiske Føderation, som til trods for sine vanskeligheder stadig er en af verdens stormagter og fortsat ligger inde med nøglen til international fred og sikkerhed.

Men som De ved, er vort Parlament alvorligt foruroliget over menneskerettighedssituationen i Tjetjenien. Vi finder, at de fleste forpligtelser, Moskva har indgået, enten som led i dets medlemskab af Europarådet eller i forbindelse med partnerskabs- og samarbejdsaftaler med Unionen, ikke er blevet overholdt.

Og den moralske fordømmelse er så meget større i alle vore stater, fordi denne tragedie finder sted under fuld tilsløring, eftersom hverken de humanitære organisationer eller den internationale presse har tilladelse til at rejse inde i Tjetjenien.

Skønt de russiske myndigheder fortsat finder, at den tjetjenske konflikt er et rent internt anliggende, og at de derfor udelukker enhver indblanding eller pression fra udlandets side, er det i Ruslands politiske og moralske interesse at give afkald på den illusion, at det drejer sig om en rent militær strategi.

Vi stoler derfor på Dem, og jeg er heller ikke i tvivl om, at Det Europæiske Råd vil gentage den indtrængende opfordring til Den Russiske Føderations præsident og regering om at gøre en ende på de krænkelser af de grundlæggende rettigheder, som begås af de tropper, der er indsat i området, og navnlig i de såkaldte "filtrerings"-lejre, - samt opfordre dem til at indlede forhandlinger med Republikken Tjetjeniens legitime repræsentanter og lade repræsentanter for de internationale institutioner deltage i disse forhandlinger for at skabe større mulighed for et positivt resultat, og opfordre dem til give de humanitære organisationer muligheder for at komme til stede for at lindre lidelserne hos en befolkning, hvis livsbetingelser og sundhedsforhold er uværdige, samt tillade den internationale presse frit og uafhængigt at udføre sin uerstattelige opgave, at bringe information.

Jeg vil nu gerne komme til de økonomiske og sociale spørgsmål, som er det væsentlige formål med dette topmøde. Da der er tale om så mange og så forskellige emner, er det mig ikke muligt at komme ind på dem i detaljer. Jeg vil følgelig nøjes med nogle sammenfattende bemærkninger, som er fremgået af Europa-Parlamentets forhandlinger og beslutninger.

For et år siden forpligtede Rådet i Lissabon Unionen til en sammenhængende og global økonomisk og social målsætning, som både er meget ambitiøs og indbefatter fællesskabsindsats på en række områder, som hidtil helt eller væsentligt har hørt under national kompetence.

Den status over den første etape, som De skal gøre, finder sted på et tidspunkt, hvor de europæiske borgere har behov for, at de sender dem et klart og tillidsskabende budskab.

Væksten er ganske vist vendt tilbage, selv om den udviser nogen tegn på svaghed, skabelsen af arbejdspladser er høj, arbejdsløsheden går tilbage, euroens eksterne værdi er ophørt med at falde, og navnlig takket være den fælles valuta er den brutale indvirkning, som svingningerne i den amerikanske økonomi har på den europæiske økonomi, blevet betydeligt afbødet.

Men i løbet af år 2000 opstod der store spørgsmål, for ikke at sige stærk uro: det afsløredes således, i hvilken grad den nye økonomi, som er baseret på informationsteknologi, er sårbar, navnlig på børsmarkederne.

Endelig er visse lande begyndt at tiltage sig friheder i forbindelse med konvergenskriterierne, som euroens pålidelighed hviler på, og målet om en vækstrate på 3% er nogen steder ved at smuldre.

I denne sammenhæng er det vigtigt, at mødet i Stockholm fører til betydelige fremskridt, hvad Lissabon-forpligtelserne angår. Det er af største betydning, at vi altid bevarer den faste vilje til at gøre Den Europæiske Union til et område, hvor økonomisk konkurrenceevne, solidaritet på det sociale område og miljøbeskyttelse går hånd i hånd. Vore medborgerne forventer, at denne forpligtelse fra EU's side bliver udtrykt i konkret form, samtidig med at subsidiaritetsprincippet overholdes.

Tilpasning af uddannelsen til de nye informationsteknologier, forbedring af koordineringen og tilpasningen af forskningen til markedernes behov, forenkling af fællesskabsbestemmelserne, ny dynamik i arbejdsmarkedet, modernisering af den sociale beskyttelse, alt dette er store områder, der må tages fat på. Virksomhederne forventer også af Det Europæiske Råd, at der bliver lettere adgang til finansiering. I den forbindelse er det vigtigt med en mere hensigtsmæssig regulering af værdipapirmarkederne.

Europa-Parlamentet er enig i analysen af rapporten fra vismandsgruppen med Lamfalussy som formand, ifølge hvilken den nuværende lovgivningsramme er alt for stiv, kompliceret, og dårligt tilpasset til at kunne reagere på udviklingen på finansmarkerne. Det foreslås, at rammepprincipperne defineres ifølge proceduren med fælles beslutningstagning, hvorimod gennemførelsesbestemmelserne skulle høre under ekspertudvalg.

Men for at undgå, at foranstaltninger, som tilsyneladende er af teknisk art, i virkeligheden er af lovgivningsmæssig art, hvad der, som De ved, stadig er en hyppig anstødssten mellem vore institutioner, bør der fastsættes en såkaldt "call back"-klageret for Parlamentet. På dette grundlag er Parlamentet rede til hurtigt at lade denne sag komme videre, og det forventer nu, at Rådet tager et afgørende skridt.

Vor institution forventer i øvrigt af Det Europæiske Råd, at det pålægger ministrene straks at fastsætte en frist for fuldførelsen af det indre marked, og af markederne for posttjenester, elektricitet og gas, idet de naturligvis tager hensyn til de miljømæssige og sociale følger.

Parlamentet ønsker ligeledes at gøre Dem opmærksom på, at det haster med at iværksætte det lovgivningsarbejde, som må følge af vedtagelsen af den sociale agenda og en statut for det europæiske selskab.

Hvad enten det drejer sig om forhold i forbindelse med information og høring af arbejdstagere i virksomheder, om grænseoverskridende mobilitet, om beskatning af arbejde, om kvaliteten i arbejdet, eller foranstaltninger, som vil kunne skabe tillid hos enhver person, der er gjort sårbar som følge af arbejdsløshed, et handicap, risikoen for forskelsbehandling på grund af køn eller alder, er det vigtigt, at de forventninger, som blev skabt af Rådet i Lissabon, fra nu af bliver opfyldt gennem en konkret indsats fra Fællesskabets side, en indsats, som står mål med de håb, det har skabt.

Uden at foregribe den institutionelle debat, som De i Nice i erklæringen om Unionens fremtid fastsatte til 2004, kan det siges, at selve ånden i denne erklæring, nemlig at man skal være mere lydhør over for borgerne, allerede nu bør inspirere arbejdet med at forberede de europæiske lovbestemmelser, som direkte berører de europæiske borgers liv og mest følsomme interesser.

Euroen er et godt eksempel på dette. Den står ikke på Deres dagsorden, men det er ikke paradoksalt, at jeg omtaler den i Sverige, hr. statsminister, for jeg er overbevist om, at vi også har en fælles fremtid på dette område. Det særlige punkt, jeg gerne vil komme ind på i forbindelse med euroen, er den mangelfulde kommunikation. I de tolv lande, som for øjeblikket udgør euroområdet, er de store virksomheder velforberede på den nye valuta.

Derimod er informationsindsatsen, her, nogle få måneder inden de nationale valutaer forsvinder, ikke tilstrækkelig, med henblik på at informere visse små og mellemstore virksomheder og visse små og mellemstore industrivirksomheder, men især når det drejer sig om at informere den meget store del af befolkningen, som er af moden eller fremskreden alder, og som vil have svært ved at klare omstillingen og er urolig for, om der er risiko for skjulte omkostningsforhøjelser.

Jeg så gerne, at Rådet foretager en direkte og kraftig indsats på dette område, og jeg tillader mig specielt at foreslå, at Europadagen den 9. maj bliver en lejlighed til at udsende et særlig stærkt budskab fra alle vore institutioner.

På samme måde vil en mere direkte mobilisering af borgerne være en betingelse for, at det program, der blev fastsat i Lissabon, bliver en succes.

Hvad enten det drejer sig om problemer som følge af fremskridtene inden for teknologi, og navnlig inden for bioteknologi, et område, hvor Parlamentet har taget et meget stærkt etisk standpunkt og især har fordømt kloning af mennesker, om menneskets stilling i vore økonomiske systemer, respekten for det miljø, vi efterlader til vore børn, kampen mod social udelukkelse og fattigdom, følgerne for de fremtidige generationer af den demografiske ubalance, så findes alle disse områder for samfundsdebat centralt i Lissabon-programmet.

De er af største betydning med henblik på udvidelsen for at lægge grundlaget for en autentisk samhørighedspolitik i en udvidet Union, som skal besjæles, ikke blot af fælles økonomiske målsætninger, men også af en fælles vision om bæredygtig udvikling af vore samfund.

Af denne grund er den sociale dialog og demokratiske debat om de store spørgsmål i Lissabon-programmet ikke kun biting, men en forudsætning for programmets succes.

I den forbindelse skal man først og fremmest gøre det lettere at forstå Den Europæiske Unions arbejde.

Med henblik herpå ville det være at foretrække, om man kunne samle de forskellige rapporter fra Europa-Kommissionen om de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker, det indre markeds funktion, samt retningslinjerne for beskæftigelsen i en samlet årlig rapport om den økonomiske og sociale situation i EU, som Det Europæiske Råd skulle drøfte på sit forårsmøde.

Kommissionens sammenfattende rapport om konsolidering og udvidelse af Lissabon-strategien burde i overensstemmelse med god demokratisk logik på forhånd forelægges for Europa-Parlamentet, for at det kan give sit bidrag, bl.a. efter at have drøftet den med repræsentanter for det civile samfund.

Endelig ville det være hensigtsmæssigt, at Parlamentet i det land, som varetager formandskabet, inden hvert forårsmøde i Det Europæiske Råd afholdt et stort parlamentarisk forum om Unionens økonomiske og sociale politik.

De skal vide, at Europa-Parlamentet er rede til at gøre alt, hvad det kan, for at bringe sit bidrag til den nødvendige, kollektive indsats for information, lydhørhed og bevidstgørelse, som er påkrævet på grund af Lissabon-programmets kvalitetssigte og ambitionerne i det.

Jeg takker for Deres opmærksomhed.

ooOOoo